

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Adnotationes || Et Meditationes || In Evangelia Qvae || In
Sacrosancto Mis-||sae Sacrificio || Toto Anno || Legvntvr;||**

Nadal, Gerónimo

Antuerpiæ, M. D. XCV.

Veniunt ad hortum armati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78158](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78158)

uitam, & corporis viribus utentem, ira relinquebat passibilem, ut ea quæ corpus affligebant, pertingerent ad animam, & ea ipsa, ut corpus fouebat, pateretur. Quare virtus diuina faciebat ut animæ passionibus non corrumpetur eiusdem gloria, sed similiter conferuaretur, atque si nullum pateretur detrimentum. Sis benedictus, Domine IESV illuminailli cor meum: ex eodem igitur miraculo nascebatur quod sic orares: neque enim ita orasses, si anima tua, cum beata esset, non sensisset tamē corporis passiones, & illas tu non assumpsisses. Ut operabatur ergo anima tua per potentias, iuxta quod erat simul passibilis, ut fugiebat ac timebat passiones, ita orabat, ac vehementer orabat: verum ut erat eadem beata, atque iuxta inferiorem partem rationi perfecte subiecta, simpliciter non orabat, sed sub conditione, sciebat enim quod penebar non esse impetrandum. Mysterium igitur hoc erat: dolebat anima, tristabatur, timebat, cum quo erat coniunctum ut peteret liberari. O Christe IESV, quot ex hoc tuo metu, & oratione, & agonia, & sudore prouenerunt nobis diuina emolumenta! Iam primum intelligimus quàm tibi fuerit acerba passio tua & mors, quum illius cogitatio tantam tibi attulerit afflictionem. Assumpsisti præterea illū mortis & suppliciorum metum, ut remeritatem, & stupiditatem naturæ sciremus nobis esse fugiendam, ac timendam, secundum rationis rectæ iudicium, vnde & mala per te auerteremus: nec propterea debere nos de statu mentis nostræ & spiritus decidere. Illud verò singulare fuit tuū beneficium, quod per tuum metū nostris timoribus prouidisti, etiam naturalibus, ne nobis essent tam

molesti, quàm fuissent futuri. Orare verò docuisti perfectissimè, & perseveranter; quod ter orasti & eadem de re, & de ea re quæ sciebas te non esse impetraturum, ut magnum affectum nos afferremus ad orationem, magnum desiderium & constans; deinde ut Dei voluntatem nostris orationibus pro regula poneremus, in ijs quidem quæ ad salutem animæ necessaria non sunt, semper omni ex parte, siue Deus det quæ postulamus, siue non det, siue statim concedat, siue non statim; siue aliter quàm nos petimus tribuat, siue aliud det: in rebus verò ad salutem necessarijs, rei magnitudinem & modum ad Dei voluntatem referamus: denique omnia ita peramus, ut voluit Deus à se peti. Quod autem in agoniā venisti orans, quod prolixius orasti, quod sudasti sanguineum sudorem ad terram vsque decurrentem, quæ corda non moueat? Deus enim illud supplicium patiebaris, & pro quibus? pro abiectissimis atque indignissimis. Quis porro inde non moueatur ad deuotionem orationi adiungendam, & acrem contritionem & humilem: um ad plenitudinem orationis, & prolixitatem, si non verborum, certè pietatis? Quis non nitatur ita orare, ut sensus etiam ipse ex orationis contentione & deuotione variè afficiatur, animo quidem semper, corpore etiam frequenter? Doce nos, benigne IESV, huiusmodi rationem orandi exercere, ut oremus vero spiritu & vera mente, & des vires tuas, quibus perfecte orare Patrem, & te, & Spiritum sanctum possimus, per tuæ huius orationis virtutem, & earum afflictionum quas in hac oratione perpeffus es, ut vigeat in animis nostris vis tua diuina. Amen.

DE IVDÆ PRODITIONE.

Veniunt ad hortum armati.

EISDEM CAPP.

In lxxxii. imaginem adnotatiuncula.

lxxxii.

108.

A. Accedit ad IESVM Iudas, osculatur eum: respondet ei benigne IESVS: nihil milites mouere audent: redit ille ad cohortem.

B. Procedens IESVS interrogat, Quem queritis?

C. Solo verbo Iudam, militesque resupinos prostermit omnes.

MATTH.

MATTH. XXVI. MAR. XIII. LUC. XXII. IOAN. XVIII.

Sciebat autem & Iudas qui tradebat eum, locum: quia frequenter IESVS conuenerat illuc cum discipulis suis. Iudas ergo cum accepisset cohortem, & Pontificibus & Pharisaeis ministros, venit illuc cum lateribus & facibus & armis.

Adhuc ipso loquente. Et adhuc eo loquente
ecce Iudas. venit Iudas Iscariotes
unus de duodecim
venit, & cum eo turba multa cum gladijs & fustibus, missi a Principibus sacerdotum & senioribus populi.

Adhuc eo loquente,

ecce turba,

Qui autem tradidit eum, dedit illis signum, dicens, Quemcumque osculatus fuerit, ipse est: tenete eum.
Dederat autem traditor ei signum, dicens, Quemcumque osculatus fuerit, ipse est: tenete eum, & ducite eum.

Et qui vocabatur Iudas, unus de duodecim antecedebat eos, & appropinquauit IESVS, & oscularetur eum. IESVS autem dixit illi, Iuda, tradisti

Et confestim accedens ad IESVM, dixit, Aue Rabbi. Dixit q. illi IESVS, Amice, ad quid venisti?

IESVS itaque sciens omnia quae ventura erant super eum, processit, & dixit eis, Quem queritis? Responderunt ei, IESVM Nazarenum. Dixit eis IESVS, Ego sum. Stabat autem & Iudas, qui tradebat eum, cum ipsis. Vt ergo dixit eis, Ego sum, abierunt retrorsum, & ceciderunt in terram. Iterum ergo interrogauit eos, Quem queritis? Illi autem dixerunt, IESVM Nazarenum. Respondit IESVS, Dixi vobis quia ego sum: si ergo me queritis, finite hos abire: ut impleretur sermo quem dixit, Quia quos dedisti mihi, non perdidisti ex eis quemquam.

PRODIGIONE
CAPITULUM

HTTAM

ADNO

CVM esset in sua oratione Christus & angustiss, veniebat ad hortum Gethsemani Iudas cum cohorte Romanorum militum, cum ministris Iudeorum, & Principibus, & templi Magistratibus, & Senioribus, ut IESVM ipse proderet: eo autem peruenit ad huc loquentem IESVM discipulis. Hic vides cohortem, id est quingentos quinquaginta quinque milites Romanos pedites, ante cohortem Tribunal, in media cohorte Draconarium, qui signum, cui erat in more Romanorum Draconis insigne, alie gestabat, deinde Centuriones cum suis insignibus, cruxa videlicet, & paruo signo in galeis, equites praetera quinquaginta cohorti coniungebantur ministri Iudeorum, satellites scilicet Magistratum templi & Principum, horum & Seniorum familiares cum gladijs & fustibus. Cur tam multi venissent Iudaei cur armati? Timebatur opinor: sed quid timebatur? non discipulos IESV plebeios homines atque inertes, non turbam: nam nocte nulla erat hominum turba timenda. Esto fortassis & Iuda timebatur homines ignavi & timidi, nonne simul illius diuinae virtutis, quam in IESV toties animaduertieratis, vobis venit in mentem: nonne illa vos multo vehementius terreat? Igitur paratis cohortem & satellites aduersus diuinam potentiam Christi? O vesaniam, singulari! Animos Romanorum considerate atque insolentes, Iudeorum miseros sed crudeles, insaniam Principum, perfidiam atque impietatem Iudae, in omnibus his seuietes Demones: contra vero boni IESV mansuetudinem atque magnanimitatem, Apostolorum incipientem trepidationem. Expectauerat mansuetus IESV quos sciebat ad se properare, nunc progreditur illis obuiam: Iudas vero, qui ante turbam veniebat, accedens osculatus est IESVM, & inquit, Rabbi: ut eo signo eum designaret & proderet: IESV vero benignè illum accipit, & inquit, ad quid venisti? Iuda, osculo filium hominis tradis? Quid impietate Iudae execrabilis, quid Christi mansuetudine diuini, quid amabilis? & tamen Iudae atrox malitia bene-

ficijs inflammat. Homo detestabilis, nonne intelligis Christum te ad salutem vocare & amicitiam, quem sciebat hostem, & parricidam terribilissimum? Amicum te vocat, qui aliquando fueras, non qui esses, sed qui esse debebas, & cupiebat te esse, ad quod etiam te inuitabat. Sed cum redisset ad cuncum armatorum Iudas, IESV alterius progreditur ad turbam. Nonne signum inter vos conuenerat? cur non irrucitis Iudaei? Cur ne Romani quidem? Deus erat IESVS, nolebat teneri vel pati, nisi sua voluntate, quod fit apertius sequenti adnotatione.

B. Nihil audebant Iudaei, nihil Romani, nihil Demones, stupent omnes ad conspectum IESV. Ad hos igitur propius accedens IESVS; Quem inquit, queritis? Sed qua mansuetudine hoc dixit? sua, Dei. Attoniti quidem erant omnes, sed respondent tamen timide Tribunal, Centuriones, Antesignani cum templi ducibus, IESVM Nazarenum. Respondet IESVS; Ego sum. Quis es, bone IESV? Ego sum qui sum, ego Dominus & Deus vester, ego sum IESVS Nazarenus, quem vos queritis. Cur ne nunc quidem impressione facta IESVM comprehenditis? Iudas enim osculo prodidit, ipse se cum professus est quem queritis.

C. Exeruit Christus nonnihil virtutis è diuinitate cum dixit, Ego sum: quae illos adeo perculit vehementer, ut exanimati omnes cum suis armis retrorsum abeuntes in terram resupini vnus super alium prosternebantur. & Iudas quidem cum illis. Aspice simul Demones cum illis in terram deiectos volutari diabolice. Respirant paululum Apostoli. O incredibilem obstinationem! ne tum quidem virtutem agnouerunt diuinam: nam cum vim illam remisisset Christus, exiliunt Demones, surgunt omnes: rursum idem interrogat mitis IESVS; Quem queritis? idem inquam; IESVM Nazarenum: iterum respondet IESVS; Dixi vobis quia ego sum, verò vim non exerit diuinitatis: ut intelligere possent, IESVM illic se Deum, hic hominem esse professum: illinc non potuisse interfici, hinc posse, sed ipso permittente posse, ipso nolente non posse.

MEDITATIO.

Adeste huc, aduertite, animaduertite omnes quorū deuoionem amatis, & piā orationem sectamini, & meditationem pas-

sonis & crucis IESV Christi cupitis exercere, ut debemus omnes: attendite ad mirabilia quae facit in Christo Deus, quae ad-

Z

mittit

mittit in se mansuetissimus agnus, Deus ipse omnipotens pro inimicis suis; & idem sentite in vobis, quod in Christo patiere & moriere; quæque in ipso geruntur, eadem in vobis fieri non existimetis solum, sed eam cordis pietatem concipiatis, vt in vobis ea fieri spirituali quadam experientia percipere possitis, etiam exterioribus sensibus communicare Christo propitio. Verum facit nostræ mentis inertia, & spiritualium sensuum hebetudo, vt hæc inuistrata & aliena videantur, quæ esse non deberent: quid enim coniunctum magis est cum Christiano homine, quam mortem Christi sentire? vt qui in mortem Christi baptizatus sit, & in mortem eius cum illo consepultus, & complanatus factus sit similitudini mortis ipsius. Itaque hæc scire deberemus omnes, non speculatione tantum (non enim speculatione tantum traduntur) sed praxi, & sensu deuotionis, & pio nos tangere affectu, & quadam spiritus experientia. Quid ergo sentire deberemus? Quod vetus homo noster simul cum Christo crucifixus est, vt corpus peccati destruat & vitiorum. Hanc mortem in nobis sentiamus, ac confirmemus in dies. Quid verò significat Paulus, cum dicit: Hoc sciens, quod vetus homo noster simul crucifixus est? non enim nudam ibi scientiam requirit, sed piam, & affectu rei cõsentaneo imbuam: est enim baptismus noster in Christo, mortis eius virtus nobis communicata; cruci enim affixum est peccatum, vnde mortui omnes sumus peccato, vnde sepulti, vt cum Christo mortui, & sepulti cum Christo resurgamus in nouitatem vitæ, & gratiæ, & lucis diuinæ. Nil in nobis veteris hominis agnoscetes. Alia est ratio sentiendi mortem Christi in nobis & resurrectionem, si efficaciam mortis peccati ex illius morte perspiciamus, quasi furculi inferti mortis ipsius similitudini; & sciamus corde & spiritus gustu, quia simul vetus homo noster crucifixus est, & quod accepimus vim mortis peccati à morte Christi, qui peccatum non fecit, sed pro nostris peccatis mortuus est, vnde & vim resurrectionis spiritualis adipiscimur. Sapientissimè his metaphoris vitur Paulus, vt per res admodum sensibiles potentiæ nostræ moueatur, & in spiritus sensum assurgant. Petrus etiam salutariter nos passionis Christi meditatione armat, inuitat etiam ad exemplum & imitationem, Christo

1. Pet. 4. igitur, inquit, passus in carne, vos eadem cogitatione armamini. Et rursus, Christus passus

est pro nobis, vobis relinquens exemplum. Arma dant nobis fiduciam & securitatē, armis protegimur ab aduersarijs, armis pugnamus contra aduersarios: hæc tamen non facient arma, nisi nos illis scite & fortiter utamur. Sed quid in nobis armatur illa cogitatione? Mens, animus, voluntas, cor, potentia omnes, quibus contra hostes nostros pugnandum est. Quapropter illas potentias armis illis indui necessum est, ipsis se munire, illorum virtute imbui, vt legitime illis & vtiliter uti possimus, & victoriam adipisci. Exemplum verò Christi passionis humana exempla omnia infirma viru canrecellit, nam illa creatam vim continet, hæc diuinam, hæc diuinitus nos mouent & iuuat, caelesti quodam numine ad corda nostra penetrante. Et exempla quidem ad praxim per se spectant, non ad solam rerum speculationem; exemplum enim propterea proponitur, vt animum & vim ab illo accipiamus, & ad imitationem nos per illud exerceamus. Contendamus igitur, fratres, ad veram quidem mysteriorum passionis & mortis Christi intelligentiam; maiori tamen cura aspiremus & pietate ad illorum mysteriorum internum sensum, & spiritualem vtilitatem: non enim vbi plus est scientiæ, ibi maior animi nostri fructus: sed vbi spiritualis sensus & gustus rerum plurimus est, ibi vberior fructus. Quid igitur post orationem facis, Christe bone? Videbam proditorem Iudam ad meam mortem atroci animo properantem cum armata Iudæorum manu & Romanorum: excussi illi timorem & radium generosæ, ac proflig quæsi exultans gigas ad currendam viam passionis & mortis; atque adeo potentius quouis gigante exilij, & constiti in acie aduersus mundum, carnem, & diabolum, mortem, infernum, & peccatum. Hæc stabant contra me in acie, non solum Iudæi & Romani, sed per illa, ac pro illis hi bellum illud contra me suscipiebant. Videbam Principem Satanam cum scelestissimis Diabolis, præter alios qui aderant frequentissimi, ad atrocitatem acere homines illos terribissimos. Signum dat Iudas quod inter eos conuenerat; Salue, inquit, Rabbi. O ironiam execrandam! ô funestam salutationem! & osculatur IESVM. Vide ex ore nefandi latronis efflari in IESVM auaritiâ, parricidium, impietatem, omnium scelerum obscenitatem; refundi tamen ex diuino IESV ore mansuetudinem, benignitatem, diuini-

diuinitatem. O abominandum Iudæ osculum! ò IESV adorandum! Non mouetur tamen osculo IESV diuina virtute proditor, mouetur Iudæ osculo mansuetus IESVS, clementer illum compellat; Amice, ad quid venisti? Non solum non detrectat osculum Iudæ mitis IESVS, sed illum verbis etiam inuitat ad sanitatem, aperit portam illi ad amicitiam, allicit ad sceleris sui confessionem: facta tamen obstinatio Iudæ fecit & obsecratio, vt beneficio summo ad maleficium nefarium abuteretur. Rediit ad armatos, stat in acie, atque etiam ante aciem contra Christum. Quis ex his rebus non timebit? quis non cauebit? quis contra non sperabit? Iudas Apostolus Christo aliquando acceptus, fit postea Diabolus: audit tamen doctrinam Christi, videt miracula, accipit facultatem consecrandi Eucharistiam & ministrandi, recipit corpus & sanguinem IESV ex eius manibus, toties admonetur à Christo officij sui & pietatis; & tamen non retardatur à suis sceleribus, non à prodicione Christi. Quis non timeat Dei occulta iudicia, qui hæc passus sit in Apostolo? Quis ne similiter sibi eueniat non formidabit? Quasi verò Diabolo nos propter res vilissimas non tradamus toties Christum, qui in nobis habitat per gratiam: audimus verò doctrinam Christi & Apostolorum, videmus ex fide miracula, sacramenta accipimus, Eucharistiam etiam frequentius; vti nam nunquam vt Iudas, admonemur officij & penitentia: identidem; & illa videmus in Iudæ, & erimus absque metu? & non exhorrebimus ad Iudæ calamitatem? non cauebimus? Iam si quis præterea sit Sacerdos, si Religiosus, si Episcopus, nonne magis etiam erit Iudas quàm Iudas, si piè non viuât, si vocationem non tenet & pietatem? Quis verò contra non simul cauebit, & sperabit, vbi alias misericordias in Iudæ contemplantur, tum osculum, & verba illa; Amice, ad quid venisti? Cauebit quidem ne non respondeat ad monitioni diuinæ, pulsui manus Domini, qui semper ad ostium cordis nostri stat & pulsat: sperabit verò, modò nolit esse Iudas: quod qui volet, deterior erit quàm Iudas; ille enim exemplum sui non habuit, nos habemus ipsius. Iudæ autem animaduertentum, & quidem summa cum humilitate & metu; vbi

tentat quempiam Damon, & eò venit vt tentationi videatur consensurus, aperiat interioriorem aurem ad vocem Christi, qui tunc similiter atque Iudæ loquitur suauissimè; Amice, quò deuenisti? Iudas me tradere voluit Iudæis, non statim interficere; tu, si consentis in peccatum, non solum me trades Diabolo, sed continuo crucifiges quod in te est; certe gratiam per quã ego in te sum necabis. Quid porò gestum est, magne IESV: Volui omnibus demonstrare me mea voluntate pati pro mortalibus, processi armatis obuiam, interrogauit; Quem quæritis? Dicunt; IESVM Nazarenum. Respondi; Ego sum: quibus verbis aliquid addidi meæ virtutis, quã vires armorum omnium enervauit, & omnem multitudinem in terrâ prostrauit, & cum ipsis Iudam, Satanam, & eius omnes satellites. Victi igitur estis omnes Romani, Iudæi, orbis vniuersus, omnes Damones. Eodem negotio, imò absque vilo negotio potui Christus omnes homines conculcare. Cur non pergis ita hostes tuos accipere, maxime IESV? Hac ratione si egissem, perierat salus vestra, & mea vestri redemptionis. Non enim veni in mundum, vt cum hostibus sola potètia diuinitatis dimicarem, vel eos vincerem, (id enim de cælo poteram) sed ex infirmitate assumptæ humanitatis fuit mihi cominus confugiendum: & tamen meam virtutem similiter exero in hoc etiam genere belli; prosterno enim hostes meos & conculco, frango eorum superbiam humilitate, robor infirmitate, mortem ipsam morte mea expugno. Itaque cum me ligant, cædunt, contumelijs afficiunt, crucifigunt; ijs ipsis rebus eos ego prosterno atque vinco. Hac ratio vincendi facit, vt quãdo vos hostes vestri querunt ad mortem animæ, presto ego sum, & respondeam Diabolo, si velitis audire; Ego sum. Non huius animam miseri hominis tu vis interimere, sed me: & fiet, si meo spiritui consentiatis, vt frangatur illa vis diabolica & extirpetur. Video, benigne IESV: ego verò te authore ex horum mysteriorum virtute me ita comparabo, vt osculum tuæ sapientiæ è tuo ore diuino humillimè in spiritu recipiam, quod mihi significet ligandum me diuinis tuis mandatis & consilijs, ac diuina tua virtute faciat fortem. Amen.